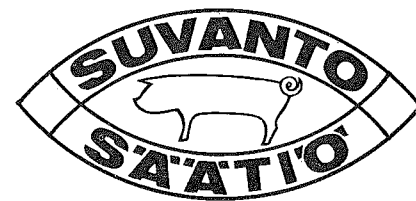

SUVANNON SEUTU

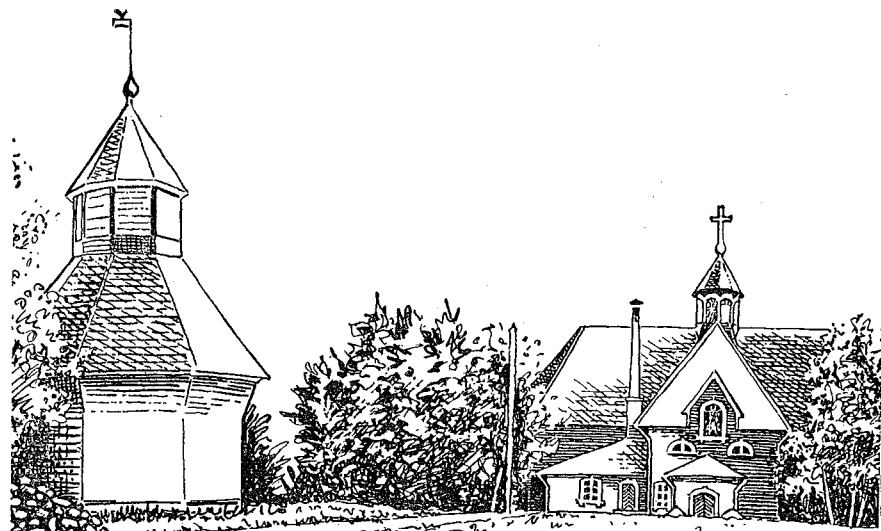
SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 5 1969
LOKAKUU

Juhlayleisöä Sakkolajuhlilta.

Tapulin varjossa

Kirkkoherra Erkki Pennasen puhe Sakkolan pitäjäjuhlassa Pirkkalassa 3. 8. seppeleitä laskehtaessa sankarivainajien muistomerkillä ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä.

Suorittaessamme samanaikaisesti kunnianosoitukset sodissa kaatuneiden haudoilla ja Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä tunnustamme sen kohtalonyhteyden, joka liittyy sodissa kaatuneiden uhrin karjalaisen heimomme vaiheisiin. Karjalan kansa on usein saanut vainovalkeiden syttyessä anta ensimmäiset uhrin ja kantaa raskaimman taakan yhdessä sotilaiden kanssa.

Emme ajattele ainoastaan sodissa annettuja uhreja. Sodan uhrin ovat ihmiskunnan mielettömyyden hinta. Sota on aina synnin seurausta, osoitusta siitä, etteivät kansakunat vielä osaa ratkaista rauhanomaisesti keskinäisiä kiistakysymyksiään. Me rukouksemme rauhaa. Me rukouksemme aikaa, jolloin ei enää sotia käydä. Emmekä ainoastaan rukoukseen, vaan tahdomme tehdä kaikkemme rauhan hyväksi.

Kokoontuessamme menneiden polvien muistoa kunnioittamaan

teemme sen sivistyskansan jäsenenä. Kunnioitus mennyttä kohtaan on kaiken sivistyksen ja kulttuurin perusta. Meidän ei tarvitse hävetä menneisyytemme takia. Esivanhempamme tekivät ratkaisunsa toisenlaisissa oloissa ja toisenlaisin edellytyksin kuin me. He kantoivat oman vastuunsa. Me rakennamme nykypäivää ja tulevaisuutta heidän laskemalleen perustukselle.

Hyvin usein karjalaisen kansan kokoontuessa on korostettu neljän kaskyn merkitystä. Se on ensimmäinen käsky, jota seuraa lupaus. "Kunnioita isäsi ja äitiäsi, että menestyisit ja kauan eläisit maan päällä." Erikoisesti on haluttu korostaa sitä, että tämän kaskyn piiriin sisältyy nousevalle polvelle vastuu karjalaisen perinteen säilyttämisestä. Parhaiten me nuorempi karjalainen polvi kunnioitamme esivanhempiamme noudattamalla heidän esimerkkiään ja perinnettään. Olkoonkin, ettei se toisten mielestä tunnu säilyttämisen arvoiselta.

Tämä karjalainen perinne voi olla rakkautta esivanhempien kieleen. Jos emme muuta osaa, voimme ainakin sanoa "mie" ja "sie"

jokapäiväisessä kanssakäymisessä. Voimme opetella vanhempiemme käyttämää kieltä murrekirjoitusta, jos emme sitä enää haastettuina kuule. Perinne voi säilyä vanhojen käsityötapojen välityksellä.

Perinne äläköön keskellämme ennen kaikkea karjalaisen luonteen parhaimpina puolina. Olkaamme edelleenkin esivanhempiemme lailla iloisia, vilkkaita, välittömiä ja avoimia. Muistakaamme edelleenkin miten karjalainen kansa on ollut aina herkkä kuulemaan Jumalan ääntä sisimmässään. Perinne elää kertoessamme nousevalle polvelle, miten raskasta kohtalontietä kulkiessamme saimme todeta Jumalan iankaikisten käsivarsien kannatuksen.

Perinne eläköön jatkuvana vapaudentahtona. aKarjalainen kansa muistaa piiskapetäjät. Ne olivat muistomerkkeinä ajasta, jolloin ei haluttu alistua sortajan ikeeseen, olipa sortaja sitten vierasta kieltä puhuva idän tai lännen mies tai oman kansan jäsen. Se vapaudentahto saatteli kokonaisen heimon pois omilta kotitanhuvilta juurtumaan muun Suomen keskelle.

Ei ainoastaan sodan aikana anneta uhreja. Esivanhempiamme

Sakkolan pitäjäjuhla Pirkkalassa

Sään suosiessa kokoonnuttiin elokuun ensimmäisenä sunnuntaina Sakkola-juhlaan Pirkkalan peruskoulun avariin suojiin. Juhlankansaa saapui aina Raumalta, Kemiästä ja Joensuusta saakka. Oli ensikertaisiakin, jotka nyt saapuvat aina uudelleen!

Jumalanpalveluksessa saarnasi lääninrovasti J. Laurila, uruissa dir.cant. A. Lehmusvuori, kirkkuoro lauloi joht. kant. P. Seppälä. Kirkkoherra Pennanen puhui vainajille, jonka jälkeen saatettiin kukkaistervehdykset sankarihaudalle ja Karjalaan jääneiden muistomerkillä.

Päiväjuhlassa soitti Pirkkalan seurakunnan soittokunta, joht. P. Seppälä. Mv. Matti Niippa toivotti juhlaikansan tervetulleeksi muistellen mennyttä, etenkin kesää 1944, jolloin Sakkola lopullisesti evakkoitiin.

ajatellen haluamme muistaa edelleenkin tarvittavan uhrimieltä myös rauhan aikana. Esivanhempiamme kunnioitamme ja tahdomme kiittää juuri tämän takia. Siunaavin muisto jää niistä, jotka elävät toisten hyväksi ja toisten puolesta. Tässä mielessä suoritamme kunnianosoituksemme niin sodissa kaatuneiden sisariemme ja veljemme haudoilla kuin myös Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä. He elivät toisten hyväksi ja antoivat henkensä toisten puolesta. Heidän uhrinsa niin sodan kuin rauhan aikana on avannut meille tietä parempaan huomeneen. Me olemme kiitollisia heille ja siunaamme heidän muistoaan.

Sekakuoro Pirkat, vahvistettuna Kirkkokuorolla lauloi. Rouva Eeva Koironen lausui kolmen runon sikermän A. Aavan tuotannosta. Rouva Irja Jääskeläinen esitti yksinlaulua. Kalevan Nuoret Parkanosta tanhusi, rouva Aino Pokkisen ohjaamina.

Juhlapuheen piti kansanedustaja Nesori Kaasalainen, puhuen menneestä Karjalasta ja nykykuoron touhuista. — Elämän arvot eivät koskaan muutu. Vain menneen varaan voidaan pysyvää rakentaa. Dir.cant. Aaro Lehmusvuori soitti viululla, kant. Seppälä säesti. Sakkola viiri ojennettiin Pirkkalan seurakunnalle ja kunnalle sekä "ropottimies" kansanedustaja Nestori Kaasalaiselle. Tervehdyksiä esittivät: Helsingin Sakkola-Seura, Keski-Suomen Sakkola-seura, opettaja Iida Pitkänen, Helmi Uosukainen toi tervehdyksen Matti Ahoselta. Teuvo Viskari toivotti tervetulleeksi ensikesänä Orivedelle. Päätössanat Aapro Jääskeläinen. Lopuksi Maamme laulu.

Kiitos

Kiitämme parhaimmin Pirkkalan kuntaa ja seurakuntaa sekä ohjelman suorittajia.

*Sakkolan Pitäjäjuhlan
juhlatuimikunta*

Kiitos

Kaunis kiitos Suvanto Säätiölle saamastani stipendistä.

*Opiskelija Raija Siikamäki
Saarijärvi*

Ville Kaarinevalta, Nuutajärveltä saa tilata Sakkolan Juhlien kuvia, ehkä Petäjärven päivästäkin, hintaan 2:50 + postikulut. Koko 13+18.

Urheilu-uutisia

ARJA PATJA
SUOMEN MESTARI

Punkalaitumen Kuntoa edustaen voitti Arja Patja A-tyttöjen Suomen Mestaruuden kuulantyyönössä ja kiekonheitossa tuloksin 11,19 ja 35,12. Mestarin vanhemmat ovat Inkeri ja Eino Patja Sakkolan Lapinlahdesta. Onnen toivotuksemme! Toivottavasti innostus jatkuu.

Myöhemmin Arja Patja voitti oppikoululaisten SM kiekossa tuloksella 37,50, joka on hyvä tulos 17-vuotiaalle.

JAAKKO RASELA
SUOMEN MESTARI

Jaakko Rasela ent. Kitunen Haitermaasta on voittanut Humppilassa pidetyissä SM-kilpailuissa ikämiesten kevyensarjan Suomen Mestaruuden tuloksella 70+72+95=237 kg.

Jukka Niemi

Vesilahti

PÄÄMYMALAMME

ja
MYYMÄLÄAUTOMME
PALVELEVAT TEITÄ

Ennen aikaan, siis ennen sotia, pidettiin meillä siellä Sakkolan Sudenhännässä hartaustilaisuuksia aika usein.

Paitsi Sakkolan Kristillisen Yhdistyksen kirkossa kuulutettuja varsinaisia hartaushetkiä, myös Ojaniemen ompeluseuran tilaisuuksia, varsinkin Joulujuhlia, pidettiin usein meillä. Näissä oli puhujina pitäjän pappeja.

Kun näin tuli tietoon, että talossa otettiin ystävällisesti vastaan, niin myös kiertäviä hartauspuhujia, sanoisinko saarnamiehiä, alkoi tehdä puhujamatkoillaan poikkeaman tavallisesta reitistään meille. Näistä tuli vakituiseksi kävijäksi Juho Kiippa, pieni kokoinen, vaatimaton mies vaalentuneessa pyhäpuvussa. Kiippa kulki enimmäkseen jalkaisin nämä puhujamatkojen välimatkat, myytäviä kirjoja sisältävä matkalaukku aina mukana. Jos hänelle hevoskytiä tarjottiin, niin etenkin kesäaikaan hän torjui sen, sanoi: Teillä on kiireitä, kyllä minä kävelen seuraavaan taloon. Kiippa oli kiireellinen mies, samana päivänä saattoi olla 2—3 tilaisuutta. Puheen alussa veisattiin virsi, jonka jälkeen hän luki Uudesta Testamentista säkeistön ja puhui lukemansa aiheen mukaan. Hän ei puhunut liian pitkään, puheen jälkeen hän luki Uudesta Testamentista säkeistön ja puhui lukemansa aiheen mukaan, saarnaaja kantoi kolehdin Yhdistykselleen ja lähti. Talossa tarjottiin tietysti tultua ja lähteissä kahvit. Tulostaan hän ilmoitti postikortilla n. viikkoa ennen tilaisuutta. Kiipan n. kolme kertaa vuodessa tapahtuvasta puhetilaisuudesta ilmoitettiin tavallisesti talosta taloon kuljettavalla kiertokirjeellä.

Toinen kiertävä puhuja oli Matti Sokka, hän isokokoinen hyvin puettu, useimmin mustassa puvussa, sanoisin että hän kuvasti vähän herrasmieheltä. Myös hänellä oli myytävää uskollista kirjalli-

Saarnamiehiä

suutta. Sokkaa useinkin tuotiin, taikka saatettiin seuraavaan paikkaan hevoskyydillä. Ei ollut niin kiireellinen kuin Kiipan-Juho, piti vain tilaisuuden päivässä. Heille annettiin tultuaan huone käyttöön jossa sai lepäillä ja valmistella puhetaa ja hän tuntui tykkäävän järjestelystä. Puheet olivat pitempiä ja paremmin tekstissä pysyviä kuin edellisen saarnajan. Häinkin ilmoitti postikortilla tulostaan, poiketen n. 2 kertaa vuodessa.

Loppiaispäivänä vuonna 1919 satuin olemaan yksin sisällä, kun pihaan ajoi leveillä heinäresloilla varustettu reki, reessä oli kaksi miestä ja paljon matkalaukkuja. Luulin joitakin kauppamiehiä saapuneen, vaikka tunsinkin ajomiehen Antti Tenkaseksi Karholasta. Tunsin hyvin, kun olin edellisenä talvena samassa kylässä veistokursseilla.

Äitini ja isäni olivat kamarin puolella, kävin sanomassa että vieraita tuli. Tupaani tultuaan Tenkanen ilmoitti, että tämä mies on puhuja, en muista varmasti nimeä lie ollut Selinen. Hän on tänään kirkossa kuuluttanut hartaushetken teille, kertoi lisäksi eilen olleen tilaisuuden heillä Karholassa.

Kuvailen miehen muotoa: Pienikokoinen, vanha mies, pitkä parta ja arkivaatteissa. Voisin kuvailla sellaiseksi "herraksi" kuin oli pitäjän tunnettu kiertäjä Vilppo Hietanen. Tulokahvit juotuaan ilmoitti Tenkanen, että tällä puhujalla on vähän tavaroita reessä, mihin ne saa jättää? Isäni sanoi, että minä saan mennä ne korjaamaan talteen joko tuoda tupaan

taikka jättää ulos kärrysuojaan. Hevonen "perroitettiin" kärrysuojaan ja tavarat ladottiin pinoon, niitä olikin aika tavalla, Amerikan mallisia lukolla varustettuja arkkuja, jotain ramisevaa sisällä. Kun oli syytä epäillä tämän puhujan kulkevan muilla asioilla me Ukkosen-Heikin kanssa, joka oli meillä renkinä, avattiin muutama lukitsematon arkku: Niissä oli vanhoja vaatteita ja lamppuja. Kyllä pian huomasimme puhujan puheista ettei hän ollut millään salaisella asialla. Puhuja ehdotti että vietäisiin sanaa naapuri taloihin, jos kirkkokuulutus ei olisi vielä antanut tietoa. Ei minua kumminkaan käsketty sen paremmin sanaa viemään Rajamäelle jonne oli 2 km matkaa. Lienee miehen ulkomuoto vaikuttanut isän kielteiseen kannanottoon.

Illalla oli sitten puhetilaisuus meitä oli vain oma väki ja aivan lähinaapurit. Ensin veisattiin monia pitkiä virsiä, jonka jälkeen puhuja luki Uudesta Testamentista säkeen ja aloitti puhua joka puhe kesti tuntimääriä, toisissa kohdin puhuja korotti kovasti ääntään ja tehosti käsien liikkeillä sanojaan, lisäksi hän käytti erilaisia vertauksia: Kun ne tulevat niin huivin sikot häillävät ja hameenhelmat tuulussa hulmuavat. Näin ollen meillä nuoremmalla väellä oli vaikeuksia pysyä hartaana sanan kuulijana, taisipa Heikiltä pieni naurukin päästä. Puheen perästä kannettiin kolehtia, kirjoja ei myyty, veisattiin, taisi mennä aika myöhälle. Puhujalle annettiin tietysti vierashuone ja vuoden nukkumiseen. Maatamennessa hän kysyi: Onkos tavarat tallessa? Vastasin: Ne on lukitussa suojassa, lisäksi meillä on koira pihassa, joten kyllä tavarat hyvin pitäisi yön yli säilyä.

Seuraava tilaisuus oli Ojaniemessä Matti Lampulla, tietysti kirkossa kuulutettuna. Isä sanoi: Olkoon hämäämistä asti tämä puhu-

ja täällä, jos Lampu-isäntä näkee tämän ukon jo tavaramäärän niin voi sanoa ettei huoli tätä ukkoa ollenkaan. Vie Muualle! Mihin minä sen sitten vien? Puhe-
limellä kyllä ilmoitettiin, että puhuja on tulossa, antaa sanaa naapureille.

Hämärän tultua valjastettiin hevonen saanireen eteen. Heikin kanssa lastattiin tavarat siihen ja köytettiin nuoralla kiinni, ettei mitään pääsisi putoamaan tielle. Puhuja saatettiin reen viereen, kiitettiin käynnistä, mutta ei erikseen tullut pyydettyä uudestaan tulemaan. Ajettuaan Lampun pihaan isä huomasi, että kärrysuojan ovi oli auki, peruutti reen sinne ja pudotti tavarat sinne, painoi oven perässään kiinni, kiinnitti hevosen koivuun ja vei puhujan sisälle. Lampun-isäntä tämän nähtyään kysyi totisella naamalla: Minkä "ikumeenin" sinä nyt meille toit? Isäni olisi lähtenyt heti pois, mutta Lampun-emäntä tahtoi tarjota kahvit puhujalle sekä saattajalle. Emäntä keskusteli vieraiden kanssa kahvin kiehumisen aikaan, isäntä ei ottanut puheisiin osaa. Ei ollut kiinnostunut puhujasta joka samalla oli yövieras.

Kahvin juotuaan isäni lähti takaisin kotiin, ei malttanut jäädä puhetta kuuntelemaan. Kun aika alkoi olla ja kuulijoitakin oli saapunut lähti isäntä ulos ja kysyi uudestaan: — Mitä sinä näin suurella reellä nyt ajelet. Isäni selvitti: — Kun sattui olemaan hevonen tämän reen eessä valjastettuna, ei tullut ruvettua muuttamaan. Millaisella reellä lienee tavarat saatettu toiseen taloon?

Tämä mies teki tarmokasta työtä, ei turhia hätäillyt: Seuraavana iltana oli jälleen puhetilaisuus Mönkäreelle n. 2 km päässä.

Tämän puhujan matkasta oli kulunut n. 2 viikkoa, meillä oli jälleen tilaisuus ja puhuja oli tulossa, äitini ilmoitti puhelimella

Lampulle, että jälleen olisi meillä hartaustilaisuus. Isäntä oli sattumalta puhelimessa, vastaus oli lyhyt ja pitävä. Me ei tulla kuulemaan, eikä puhujaa saa tuoda meille!

Tästä kului jälleen toista vuotta, tuotiin kiertokirjettä, että hartauspuhuja oli Mikko Pulakalla illalla, puhuja on jo saapunut. Äitini lähtikin tilaisuuteen, pihaan tultuaan tuli häntä vastaan mies alusvaatteisillaan menossa saunaan, hän tunsin miehen samaksi puhujaksi joka oli aikaisemmin meillä käynyt, oli vain kerinyt partansa pois. Tuvassa hän kuuli emännältä puhujan antaneen määräyksen saunan lämmittämisestä että saunan päälle hän juo sajut, jonka jälkeen rupeaa vasta puhumaan. Saunaan lähtiessään saarnamies antoi määräyksen laulaa

virsiä niin kauan kuin hän saunassa viipyy. Äitini ei malttanutkaan jäädä puheen alkamista odotamaan, kun muisti puheen sisälön ennestään, hän kertoi olevan kovan kiireen ja lähti pois. Kotona kertoi miehen olleen saman joka meillä oli ollut, nyt tosin ilman matkatavaroita.

Tämä saarnamies oli oikealla asialla ja hoiti tarmokkaalla tavalla tehtävänsä, vaikka olikin vanha. Silloin ei ollut vielä eläkeikärajaa vaan sai hoitaa tehtävänsä niin kauan kuin jaksoi, vaikka se kuulijain mielestä ei ollutkaan täysin pätevää. Tämän saarnamiehen moni vanhempi henkilö varmaan muistaakin, etten minä turhia puhu, vaikka aikaa onkin kulunut yli 40 vuotta.

VILHO SIPILÄINEN

Ahon reunalta

Riihessä kuuluu se mutkan mukse, saunasta veden lätinä ja — eipäs lauletakaan kaikkia, vaikka joskus kotikylän kujasilla tuli vetetyksi koko virsi. Se oli silloin niin rattoisa laulaa, kun syksyillan hämy oli mailla, lämpiävään riihien savu, kera kuivuvan elon tuoksun leijui ilmassa. Eipähän nyt syksyisinä aamuina kuule mutkien muksetta, tuota rytmiästä lyöntiä mikä erroitti jyvät, ei rutikuivien olkien kahinaa. Nyt hyrisee puimurit pelloilla kuivurien öljyn katkuinen käry leijuu syksyn usvassa. Niin se muuttuu maailma, jää vain muistot menneestä.

Eihän se ahoksella olo — riihen puinniksihan — sitä sanottiin, niin runollista ollut kylläkään, kun tuossa alussa tuli kuvatuksi. Kuuma ja pölyinen ilma, nokinen hiki siinä virtaili juoksutti noroja kasvoille. Varhain kesken makein-

ta unta ne entiset ukot ajeli vään riihelle, kun syksyinen aamu hämärsi tuli ahoksen jo olla puitu. Ei ollut turha se sanonta, on kaksi kovaa päivää vuodessa: Ohra-ahoksen puinti ja kylänluku. Ja nuoria viellä kiusasi se, kun maanantiaamuna oli aina ahosaamu, tuli siinä joskus manatuksi järjestystä vastaan, mutta ukoilla oli omat perityt tavat, temokratia oli silloin viellä tuntematon käsite, täytyi totella, housuthan siinä vain kastuu jos vastatuuleen kusee.

Siinä sunnuntaiyön kuutamossa saatteli poika tyttöään iltamasta, ei raaskittu siinä kotiportailla viellä erota, oli niin hauskaa käydä rinnakkain. Nopeasti siinä aika vierä, aamutunnit alkoi tulla. Kuule Matti! nyt minun täytyy mennä isä saattaa tulla jo riihelle herättämään, ja minua niin väsyttää... — Ei sinun tarvii ahokselle men-

Kiviniemen Ns:n kotiseutupäivä 6. 7. 1967 Lempäälässä

Kotiseutupäivää vietettiin Lempäälän Manttaalitalossa. On tullut perinteelliseksi tavaksi kokoontua joka toinen vuosi, tapaamaan oman kylän väkeä ja muistelemaan kotiseutua. Jo eteisessä toivottelimme tulijat tervetulleeksi ja sanoimme kyllä oli mukava, että Sinäkin tulit. Ohjailimme heidät rinkeleiden, voileipien, piirakoiden ja tietysti kahvikuppien ääreen. Kun tuliais kahvit oli tarjottu, alkoi kukkaisin ja valkoisin linoin koristellussa salissa pikkupöytien ääressä vapaa keskustelu.

Ohjelma aloitettiin, Kotiseutu kullaa kallis-, laulettiin yhteisesti. Tervetulleeksi toivotti, meidät kaikki, Toivo Männikkö, selostaen tällaisen tilaisuuden tarkoitusta, kohdistuen sanansa myös edesmenneille seuranjäsenille, joita kunnioitettiin hetken hiljaisuudella. Laulettiin yhteisesti Minne käy tuulen ilmassa tie.. Tämän jälkeen seurasi esittely jolloin jokainen esitteli itsensä ja sukunsa. Kiviniemäläinen jälkikasvu, Uosu-

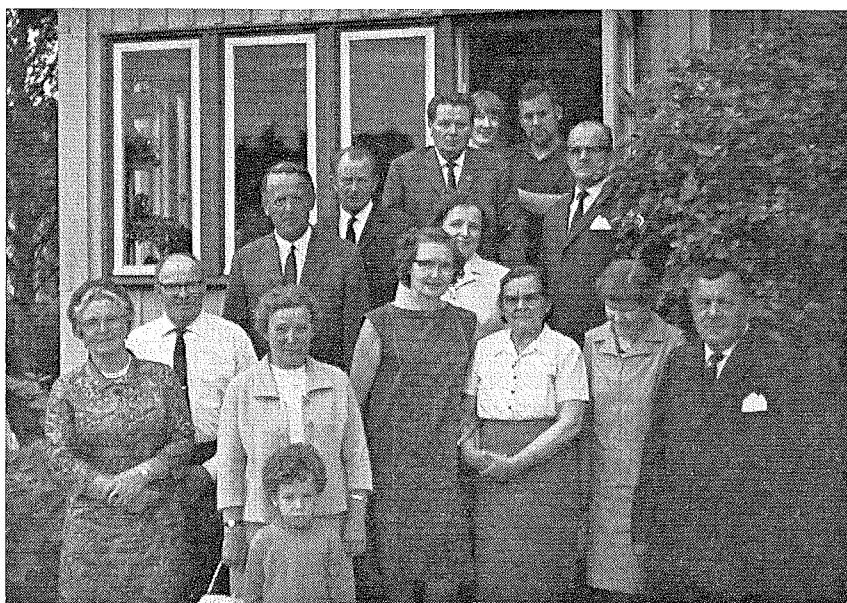
nä. — Kyllä, ei isä anna nukkua. — Antaa varmasti, usko minun, vakuutti poika tyttölleen, meni ja otti kaivolta ämpärin vettä ja viskasi humautti viellä kuumana hehkuvaan uuniin. Harmaa kostea höyry täytti riiden; naurellen sulki oven tiiviisti. Saattoi tyttänsä ovelle, hellän antoi viellä suukon. — Hyvää yötä! ei ajele isäsi riidelle. Voi niitä aikoja!

VIKI

Uosukaisen tanhuryhmä.

kaisen tyttäret esittivät kansantanssita. Helmi Uosukainen "veti" tanssin ja samoin kuulusteli tietokilpailun Kiviniemeen liittyvistä aiheista v. 1939 ajalta. Hän toi myös Suvanto Säätiön tervehdyksen. Karjalaisten laulun jälkeen jatkui vapaa seurustelu, olihan osanottajia saapunut Lappeenranta, Vaasaa ja Jyväskylää myöten. Sanottiin, kyllä oli mukava olla yhdessä, toivottavasti näissä kotiseutu merkeissä jälleen tavataan kahden vuoden kuluttua. Toivoo myös H U.

Kuulumisia Keski-Suomesta

Keski-Suomen Sakkola-seura on kesäkauden aikana viettänyt kaksi kerhoiltaa. Ensimmäinen, josta oheinen kuva, oli 29. 6. Arvi Nuoralla (Riiskasta), jossa talon tarjoaman kahvin ja muun ohjelman lomassa saimme lähemmin tutustua myös isäntäväen omakotitaloon, erikoisesti sen parhaimmassa kukkaluostossaan olevaan pihaan, joka on arvostettu Jyväskylän kaupungin pihakilpailussa parhaimmin hoidetuksi. Todistuksena siitä oli talon seinään kiinnitetty pronssinen pihamestarin plaketti. Kuvassa pihamestari äärimmäisenä oikealla ja rouva vaaleapuseroinen eturivissä.

Toisenkerran saimme kokoontua samoissa merkeissä Yrjö Pitkäsken omakotitaloon 14. 9., sielläkin talon kahvitarjoilun ja muun touhun ohella saimme nähdä monitouhaisen miehen ja perheen käsien jälkiä mallikelpoisessa talossa, joista mainittakoon tammiparkettilattiat kamareissa ja omaa käsialaa olevat monet tammi- ja visakoivuhuonekalut. Syyskuun puolivälistä huolimatta olivat Pit-

Petäjärveläiset kokoontuivat Vesilahdessa

Kesäkuun viimeisenä sunnuntaina kokoontuivat Petäjärven kyläläiset ystävineen kotikylän muistoissa Vesilahdessa Kauko Virolaisen pihapiirissä. Hyvässä säässä vietettiin muistoon painunut iltapäivä synnyinkyläämme muistellen, keskustelun sorinan soluesaa pihakoivujen katveeseen. Olipa "räpäyttynä" riittoisasti suuhun sopivaa syötävää ja virvokkeita.

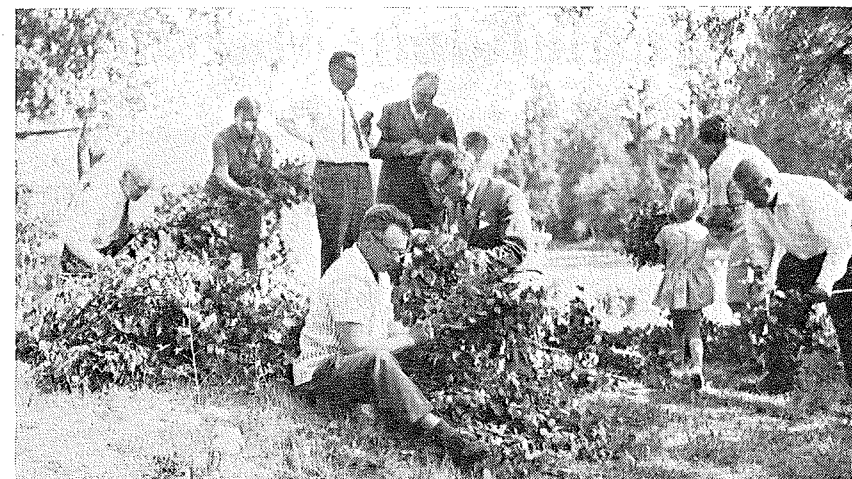
Mv. Kauko Virolainen toivotti läsnäolevan, lähes satalukuisen yleisön, tervetulleeksi, toivoen että voisimme vielä edelleenkin kokoontua muutaman vuoden välein tähän nyt neljättä kertaa kutsuttu kotikylän muistojenpäivän viettoon. Hiljennytettiin viettämään hiljainen hetki pois nukkuneiden petäjärveläisten muistoksi. Emäntä Elli Pulakka lausui A Aavan runot: Säkeitä heimolleni ja Mieltemiä. Juho Lemmetti esitti riimitellyn muistelmansa kotikylältä. Mv V Ryyppö puhui muistelen aikaa 25 vuotta sitten jolloin lopullisesti synnyinseudut oli jä-

kasienkin piha ja puutarha näkemisen arvoiset. Ylli on näkyvä hahmo myös kuvassa, yläosassa keskellä ja rouva toisessa rivissä edestä vaaleapuseroinen.

Kummankin perheen talot ovat jo parinkymmenen vuoden ikäisiä ja pääasiallisesti omaa työtä, mutta iästään huolimatta ne ovat vielä sisältä sekä päältä täysin uuden näköisiä.

Molempiin tilaisuuksiin olisi sopinut väkeä hiukan enemmänkin, mutta kesäkiireet lienevät olleet esteenä. Jokataipauksessa ne olivat nähtävyyksineen hauskoja ja mielenkiintoisia tapauksia.

SK

tettävä toisten hoiviin. Hän vertasi myös Pietarin kaupungin ja Petäjärven kylän kohtalon saman kaltaisuutta ja petäjärveläisten Pietarin suuntausta, nähden siinä myös positiivistakin, jopa rakkauttakin. Kävi venäläinen luutnantti Antrejeff noutamassa talontyttären Katri Kopperoisen aviokseen kauaksi Pihkovaan. Rakastuttuaan ensikatsannolla kauriiseen Katriin, joka oli raatamassa raskasta "ropottia" hoville Tervalammin rannalla. Jossa luutnantti hänet kohtasi luvaten seuraavana kynttelinpäivänä hakea katriin kotiinsa kauaksi vieraille veräjälle.

Rouva Laura Talikaiselle luovutettiin ns. puolesta hänelle myönnetty ns. hopeinen ansiomerkki. Hyvin ansaitun merkin luovuttivat ns. pj. Kauko Virolainen ja sihteeri Laina Nuora. Rouva Talikainen kiitti saamastaan merkistä muistellen samalla nuoruuden vuosia Petäjärven ns. pyrinöissä.

Kuultiin äänitettynä edesmenneen maisteri Arvi Karvosen kerontaa viimevuosisadan lopun aikaisesta petäjärveläisen elämästä. Metsäteknikko Heino Kurikka kertoi ns. henkisistä harrastuksista, mainiten muummuassa nimet Albert Karvonen, Simo Karvanen, Santeri Ollikainen ja Viktor Ryyppö, seuran henkisen harrastuksen virittäjinä. Pikkuneidit Kati

Heikkilä ja Satu Simola lauloivat iskelmälaulajatar Aila Heikkilän ohjaamana (ja tuli räpytyksiä). Myös V Purontaa kertoi "Ämmälän-Antin" edesottamisista. Vastantekokilpailu päätti varsinaisen ohjelman. Rupattelun jatkuessa koivujen siimeksessä.

Kiitos

Sydämellinen kiitokseni kaikille, jotka tavalla tai toisella muistivat minua vaikean sairauteni aikana. Helsinki 24. 9. 1969.

Lempi Maria Hirvonen

Antti Söyrinki

SEKATAVARALIIKE

NARVA OJONEN

PUH. 77 071

Lapinlahden Marttayhdistys 50-v.

Sakkolan Lapinlahden Martat viettivät 50-vuotisjuhlaansa 24. 8. 1969 Punkalaitumella. Jumalanpalveluksen jälkeen laskettiin kukkaviikko perustajajäsen opettaja Katri Riikosen, seuran sihteerien Emma Kallosen ja Selma Naskalin haudoille.

Päivällä alkoi juhla seurakuntasalissa kirkkokahvilla. Juhlamieli virittyi virrellä: Soi kiitokseksi Luojan, jonka jälkeen emäntä Toini Kallonen toivotti läsnä olijat tervetulleeksi tilaisuuteen. Hän korosti edelleen olevan arvoja, jotka eivät ole vanhentuneet 70 vuodessa jonka ajan Marttayhdistys toimintaa on ollut. Koti, uskonto, isänmaa ovat edelleen marttatyön suuntaviittoa.

Koululaiset Arja-Reetta ja Helka-Sisko Mikkola sekä Tuula Kallonen lauloivat opettaja Pentti Söderin säestämänä: Oi muistatko vielä sen virren, jota lapsena laulettiin. Ken on luonut sinitaivaan. Emäntä Aune Ahtiainen lausui isänsä A. Aavan runot: Kutojat, Muistojen siivillä ja Mikä on suurista suurin. Kirkkoherra I Vihervaara puhui, käsitellen aiheenaan mm. lapsikuolleisuuden jyrkkää alenemista tällä vuosisadalla, katsoen täysin epäpoliittisella Marttajärjestöllä olevan suuren ansion tässä ja kaikessa kodin läheisessä toiminnassa ohjaavana ja kannustavana järjestönä. Monen äidin sydämessä on hiljainen kiitos, että tällainen järjestö on ollut olemassa. Hän päätti puheensa presidentti J. Paasikiven sanoin: Eilinen on mennyt, huomista emme tiedä, tänään auttaa Herra. Laulettiin Karjalaisten laulu.

Tarjoilun ja väliajan jälkeen laulettiin Marttalaulu. Satakunnan Marttapiiriliiton toiminnanjohtaja Hilja Mäkelä esitti juhlapuheensa mm. seuraavia ajatuksia: Marttaliiton ensimmäiseksi nimek-

Lapinlahden ansiomerkin saaneet martat.

ei esitettiin Suomen Sivistyskotien Liitto, jota silloinen virkavalta ei hyväksynyt. Eri vaiheiden kautta hyväksyttiin nykyinen nimi ja Martta merkki on peräisin vuodelta 1916 tässä merkissä on kuvattuna runsauden sarvi ja lehväsepeleet lisäksi M-monogrammi, Marttajärjestön työn tunnuksina. Marttapuku on 1930. Vaikka onkin mainittu monia vuosia, ei Marttatyö ole mitään vanhan ajatuksen uudelleen lämmittämistä vaan ajan mukana muuttavana elävänä järjestönä on martoilla edelleen suuri ja vaativa elämäntavoite Kodin hengen säilyttäjänä yhä enemmän materiaalisessa maailmassa. Koululaistrio lauloi: Maista kaikista kaunehin...

Juhlivan seuran toiminta on ollut samanlaista kuin toisissakin Marttayhdistyksissä. Yhdistyksen pj on toimineet Maria Kyllästinen, Anna M. Kallonen, Maria Kallonen, Elli Tuohinto, Tyyne Naskali, Siiri Söder, Hilka Söder, Sirkka Kuparinen ja Anna Naskali.

Tilaisuudessa saivat 40-vuotismerkkin seuraavat martat: Anna M. Naskali, Hilda Lemmetti, Tyyne Paloviita, Katri Kuparinen,

Amalia Karjalainen, Hilda Lepänen, Emilia Pappinen, Elina Sipponen, Emma Pärssinen, Anna Naskali, Emilia Paukku ja Hilja Kallonen.

Vapaan sanan aikana Piiriliiton onnittelun lisäksi onnittelivat juhlijaa yhdistystä seuraavat: Haparaisten my Senja Metsiö ja Helena Kekki. Petäjäjärven my Hilja Ryyppö ja Kerttu Virolainen. Kostiaisten my Iida Vulli ja Alma Kurikka. Salitsanrannan my Paula ja Mirja Kaasalainen. Lapinlahden ns Albin Kallonen ja Helga Lemmetti. Punkalaitumen Karjalaiset Albert Nihti ja Saimi Korkka. Suvanto Säätiön onnittelut esitti talousneuvos Aleks Kallonen, luovuttaen samalla kotikylänsä mar-toille Sakkola viirin. Sähkein juhlijaa yhdistystä muistivat Helena Kyllästinen ja Sirkka Sironen.

Koti-Karjalasta kertova lämminhenkinen tilaisuus päättyi Satakuntalaisten lauluun.

**TÄYDEN
KYMPIN MOPO**
Suomen suurimman
2-pyörätehtaan
tuotantoa.

TUNTURI
- vaihdossakin varmaa "valuuttaa"!
Mukavat maksuehdot

Lempäälän Pyörä

Om. M. Toiva - Puh. 74 236

Lapinlahden Nuorisoseura 60-vuotias

Lapinlahden ns vietti 60-vuotisjuhlaansa 14. 9. 1969 Punkalaitumella Kanteenmaan ns talossa. Samana päivänä suoritettu sueran pitkäaikaisimman toimihenkilön mv Juho Kuparisen siunaustilaisuus Punkalaitumen kirkossa muodostui vaikuttavaksi tilaisuudeksi joka toi vakavat ja surun verhoamat ajatukset läsnä olevan juhlakansan sieluun.

Mv Albin Kallonen toivotti vieraat tervetulleeksi tähän Punkalaitumella vietettyyn Sakkolaisen ns tilaisuuteen. Seura vietti 30-vuotisjuhlansa omassa talossaan Lapinlahden kylässä. 40- ja 50-vuotisjuhlut on pidetty eri puolilla Punkalaitumen kuntaa.

Seuran toimintakertomuksen julkaisemme, tilan puutteen vuoksi, lehtemme seuraavassa numerossa. Viljami Naskali muisteli huumorin värittämässä "pistelystä" menneitä vuosia — "sellaista on kulkijan elämä". Marjatta Naskali lausui Lauri Viidan "Betonimyllyläri".

Juhlapuheessaan kansanedustaja Nestori Kaasalainen käsitteli nykykuorisoon tavoitteita ja ns merkityksestä nykykuorisoon osoittajana.

Juhlapuhuja ojensi ns pj Albin Kalloselle Etelä-Karjalan Nuorisoseuraliitto ry viirin ja esitti samalla Nuorisoseuraliiton onnittelut juhlivalle seuralle. Juhliviaa seuraa onnittelivat: Vuoksen—Muolaan ns. piirin edustajana Toivo Viskari, Sakkolan ns puolesta Aapro Jääskeläinen, Haparaisten ns puolesta Esko Kallonen, Kivisenojan—Tursankankaan ns puolesta Sulho Ojala sekä Jalasjoen ja Kanteenmaan ns:t. Talousneuvos Aleks Kallonen esitti Suvanto säätiön onnittelut ja ojensi

Lapinlahdelaisia ns juhlassa

seuralle Sakkola viirin, Lapinlahden Marttojen onnittelut esittivät emännät Lemmetti ja Pulakka.

Lopuksi Albin Kallonen kiitti läsnäolevia ja muuten muistaneita onnentoivotuksista.

Lanttu- ja potattilohkopiirakkoa sakkuloisittai peäkaupungis

Ennekko mänkevväist kaurakiisselpijot peäsyöt tykkeneä unehtummoa (eikä ne unehtuis-koa), pan Sakkola-Seuran naistoi- mikuunta toimie uudet pijot Sibeliuspuisto Pauligi-huvilas. Ne pietti syyskuu seitsemäntentoist ja täl roasoa ne olliit lohkokukko maistijaist. Sanon maistijaisiks sen takkie, koi sitä piisant oikei kunnollie syötäväks. Se ol neät nii hyyyveä. Niinikkeä sanon sitä kukkuoki piirakaks, ko ei mui muistoaksei Sakkulas enne vanhoa olt kukkoloi muuta ko eläviä tai tappettui. Eiks hyö lie sakkuloist vast viimisin vuosinnoa alkaniet nimitteä niitä savolaise kalakuko mukkoa. Mitä nykyis sanotoa piirakoiks, ne olliit Sakkulas kakkaro. Omenakakkarat tehti moaomenist

(me o nykyis potatloi tai perunoi) ja jos jokkuu tek kakkaro omenoist ni niist tul mesomenakakkaroi.

Nelisekymment sakkuloista sin Pauligi huviloa meitä kokohus (osa kyl sano ollie suttietti-sakkuloisii). Sakkola-Seuran puhhiejohtaja Tyyne-Kerttu Virkki esittel aluks ne lohkopirakat, eriksie potatist ja lantust tehnyt. Kumpasieki ol ruiskuorie pant lohkotäyte ja sen peäl kerros läskii. Sejä jälkie kuore toine reuna rypytettii ja toine puol keännettii peäl kovälly ikkeä. A sit ko se ol varis uunis kypsentynt, kuorie leikattii reikä mist koavettii sen sissee "makkuu" kaik kolot täytie. Se maku ol kermoa. No neä mei lohkopirakat ei tok olliit iha sil vis-

KULTAHÄITÄ VIHITTYJÄ

Kultahäitään viettivät 31. 8. 1969 kotonaan Urjalassa Hilma o.s. Tuokko ja Väinö Kekki.

Kultahääpäiväänsä viettivät 29. 6. 1969 Punkalaitumen Koskioisissa Hilda o.s. Vulli ja Nikolai Kurikka.

Lohjalla vihittiin 20. 6. 1939 Lauri Kokkonen ja Heli Mamia. Morsiamen vanhemmat Alina o.s. Leskinen ja Paavo Mamia Sakkolan Kiviniemestä.

Lempäälässä vihittiin Vesa Veikko Pekkanen ja Kirsti Helinä Kopra. Sulhasen vanhemmat Aino o.s. Haapsaari ja Väinö Pekkanen Sakkolan Hovinkylästä.

Vesilahden kirkossa vihittiin 30. 8. 1939 lääkkand. Timo Rostila ja humkand. Riitta Raaska. Mor-

Kultahäitään viettivät 31. 8. 1969 Helena o.s. Nuora ja Jooseppi Thusberg. Helena on kotoisin Sakkolan Petäjärveltä.

sii tehty, mut eihä nykyis uo samalaisii uunilohkoa.

Siin lohkopiiraka ja kahvi aikan lauletti uusist lauluvihoist laulut "Lapsuudenkoti" ja "Piipolan vaari" ja sammoa syssyy soatii jo tarinatarjoiluuki, ko lehtor Viljo Hukari pakinoits kaikist kuulusammast sakkuloisest, Petäjärve hovis syntyniest ja siel lapsuuties eläniest ja ympär moailmoa mainetta niittäniest ooppera-laulajattarest Hanna Granfeltist.

Lehtor Hukari ol olt Hanna Granfelti oppipoika ja hänet o valtuutettu antamoa mei tiijoks kaik, mitä suure laulajattare tähelento liittyy. Alkuosa on jo valmien kuntantajal. Tarinointiis peättieks heä viel laulo muutamii opettajjoas miellaululoi. Säestäjä tirehtöör A. Lehmusvuori.

Välil yleisöki esitti yhteisest lustin laululeikin "Jos sul hauskaa on..." Tyyne-Kertu vetämän ja oikei kahtie kertoa. Rouva Kyllikki Vikströmin kuuvvauksen mänkesäsel Saimoakanava-reisult luk Kaija Leppänen. Kaija ol kans

filmikonnie käyttäjän ko Tyyne-Kerttu esitti oikei elokuvitetun matkakertomuksen kesäl Tallinnas pietyilt 100-vuotis laulujuhliit.

Vieraihe joukost kuultiin tarinoia, ko varatuomar Aleks Koirane hoasto kaks iha oikijoa porsaskas-kuu. Ja posaiat puhhieolle oiha siel iha oikija entine porsasparis-niekkaki, Ruuna Albert Pansoarel. Ja pöyvä toisel puolel häntä vastas istu Suurpeä Mikko Viiksalahest.

A se se miust metkoa ol tuo Miko näkemine pitkäst aikoa. Viimeks olin nähnt hänet Viiksalahes kiiltäväkaljusen ja huulpartasen saha-, mylly- ja imukoasumoottoriomistajan. A nyt ol mänt jottai peäloallie ko Mikol ol hiukset peäs eikä huules mitteä!

Tarinailta tuntu loppunie vähä liija kerkijäst, niiko ne lohkopiirakatki. Mut tulluoha se sakkuloise suu jo hyvämakuseks siitäki ko soap hoastoa toise sakkuloise kans.

Eka Karppanen

siammen vanhemmat Anna o.s. Kähäri ja Yrjö Raaska Sakkolan Petäjärveltä.

Vesilahden kirkossa vihittiin valt. yo Kyösti Urponen ja valt. yo Helka Hinkkanen. Morsiamen vanhemmat Saima o.s. Nuora ja Olavi Hinkkanen Sakkolan Hovinkylästä. Vihkimisen suoritti sulhasen isä kirkkoherra Urponen.

Nokiaalla vihittiin 30. 8. 1939 Esko Kurikka ja Rauni Torkki. Sulhasen vanhemmat Kirsti ja Vilho Kurikka Sakkolan Petäjärveltä. Nykyinen kotipaikka Vesilahden Laukko.

Matti Naskalia muistellen

Sinä Matti, valloittit ystävyysmeijä so nuorukaisena, olit välitön, vilkas ja ystävällinen jokaiselle. Juoksit nopeimmin, hyppäsit pisimmälle, heittit kauas. Tavoitteesi olivat eteen ja ylöspäin myös kaikissa töissäsi ja toimissasi.

Jo nuorena solmit luottamukselliset liikesuhteet kaikkiin kauppa-kumppaneihisi, jotka suhteet jatkuivat katkeamattomina aina viime

Matti Kallosen muistolle

Kansakoulunopettaja Matti Kallonen, syntynyt 16. 10. 1887 Sakkolan Lapinlahdella, kuoli nykyisessä kodissaan Lauritsalassa 1. 7. 1939. Haudattiin Lappeenrannan Lepoharjun hautausmaahan 9 p:nä heinäkuuta. Opettaja Kallonen kävi Sortavalan seminaarissa kolme luokkaa, jonka vapaussota keskeytti, viimeisen kokelasluokan hän suoritti Rauman seminaarissa, koska Sortavalan seminaarista tehtiin vapaan Suomen sotilaskasarmi.

1919 opettaja Kallonen valittiin Käkisalmen Vuohensalon kansakoulunopettajaksi, jossa hän elämäntyönsä suoritti, aina talvisotaan saakka. Väli rauhan aikana hän toimi Lapualla opettajana. Kun Karjala vallattiin takaisin toimi Kallonen taas Vuohensalon koululla kunnes seurasi viimeinen lähtö Kannakselta.

vuosiin saakka, täällä nykyisellä kotipaikkakunnallamme. Monet yhteiskunnalliset luottamustoimet uskottiin hoitoosi. Olit mukana Sakkolan kunnallisessa elämässä, hoitokunnassa ja Suvanto Säätiössä vastuunalaisella paikalla, myös osustointi oli saanut Sinusta luottamuksen arvoisen henkilön.

Mutta, me saimme myös seurata evakkotaipaleesi lopputaivallusta sauvaan nojaten. Ymmärsimme tien raskauden miehelle, joka oli reippaana ja elämäntaluisena ollut mukana Rakastamaansa Isänmaata puolustamassa ja rakentamassa ja nähnyt sen jälleen rakentuvan ja nousevan ehommaksi entistään.

Satoja oli ystävien luku, saattojoukko joka kulki Lempäälän Kirkosta haudallesi, kaipausta tuntien peitimme sinut kukkaisuun. Toivon mukaan tapaamme korkeuksissa. Näkemiin.

A. K.

Evakkotaipaleella käkisalmelaiset joutuivat Pohjamaalle, samoin opettaja Kallonen sai väliaikaisen opettajantoimen Ylistaron Kiminkin kylässä. Vuonna 1947 Kalloselle annettiin vakinainen opettajanpaikka Lappeen Nyrhilän kylän kansakoululle. Jossa hän toimi aina eläkevuosiin saakka.

Jo nuoruudessaan Matti Kalloselle oli nuorisoseuratyö lähellä sydäntä, hän oli myös Lapinlahden Ns:n perustajajäsen. Samoin suojeluskuntatyössä hän oli aktiivisesti mukana, suoritti suojeluskuntaupseerikurssin, kuului Käkisalmen merisuojeluskuntaan venepäällikkönä. Omaiset ja aseveljet jättivät kukkalaitteensa vainajan hautakummulle.

Albin Kallonen

August Sanderia muistellen

Toukokuussa tulit tänne Pirkkalaan iloisin mielin kun sinua Aukusti oli niin ikävä. Ainahan tänne kaipasin, lähelläsi oli niin lämmin olla. Täällä sitä muistojen kerää purettiin yhdessä ja sinun hyvässä muistossasi oli paljon säilynyt, niin mielel-

läni sitä kuunteli, ne ajat uudelleen elettiin. Kerroithan toki muutakin. Luonnon ihailijana nuo aikaisten aamuhetket osasit niin liikuttavasti kertoa, että kyynel silmäkulmassa, alkoivat sielussasi herkimät kielet soida kiitosta Luojalles, kun näin kauniin maan on meille antanut emmekä osaa siinä oikein elää. Nyt on kaipausta, kun sinua ei enää ole, olet ainiaaksi jättänyt tämän maan. Tulin sinua saattamaan tuonne haudan lepoon, johon olet niin monen oman kylän miehen saattanut ja kantanut. Keväisin jokaisen kummulle tuomen kukat tuonut. Lasken nyt kummullesi kauniit mutta kuihtuvat kukkaseni vaan tuolla sydämessäni muistosi kukkaset elävät mitä rakkautella hoitelen. Ja vielä tärkeintä: "Ei elämä pääty kuolemaan, vaan vaihtuu uuteen parempaan." Eihän talvas koti meiltä keneltäkään ole jäänyt muistamatta, jonka Vapahtajamme meille kaikille kalliilla sovintoverellään on ansainnut ja kaikkien kohtaloiden kautta kuolettanut sitä päämäärää kohti, johon toivon mukaan on August jo päässyt ja me olemme vielä matkalla. Saakoon Pyhä Henki kirkastaa nämä asiat kaikkien tärkeiksi meille jokaiselle.

Kohdistan sinuun August nämä Hilma Alhon runosta "Testamentti" säikeistön:

Kun kuolleeksi kuulet ja kylmenneen Majan maallisen saumoista ratkenneen

Älä itkien tunteita tuhlaa
Minun sieluni siipensä saanut jo on
Olen huomassa paremman kohtalon
Minä vietän ikuista juhlaa.

Valoisaa muistoasi siunaten

Siskosi Loviisa

August Sander, syntynyt Sakkolassa 21. 2. 1895, kuoli 19. 8. 1969 Pirkkalassa. Siunattiin Pirkkalan hautausmaahan, lähiomaisten saattamana, 30 p:nä elokuuta 1969. August Sanderin isä oli syntynyt Hartolasta, ammatiltaan kivimies, äiti oli tuh-

Kuolleita

Emilia Kurki o.s. Kerminen, syntynyt 11. 9. 1883 Sakkolan Keltajassa, kuoli 10. 9. 1969 Nokialla. Siunattiin Nokian kirkossa 21. 9. 1969.

Hilda Maria Leppänen o.s. Nuija, syntynyt Raudussa 31. 3. 1886, kuoli 26. 6. 1969 Tottijärvellä. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Hovinkylä. Kotipaikka Tottijärven Joenpohja. Hän uurasti ahkerana ja työteliäänä ihmisenä aina vanhuuteensa ja vakavaan sairastumiseensa saakka.

Paavo Aleksandroff, syntynyt 19. 6. 1891 Sakkolan Kiviniemessä, kuoli 17. 9. 1969 Kangasalalla. Kotikylä oli Sakkolassa Kiviniemi, jossa hänellä veljensä kanssa oli omistuksessaan pinta-alaltaan kylän suurin maatila.

Elisa Hynnä o.s. Pitkänen, syntynyt 23. 6. 1892 Sakkolassa, kuoli 2. 9. 1969 Turun Keskussairaalassa.

Topias Valtonen, syntynyt Sakkolan Haitermaassa 2. 11. 1892, kuoli 19. 7. 1969 Seinäjoella. Hän oli itseoppinut rakentaja, jonka rakentamia julkisia rakennuksia ja omakotitaloja oli runsaasti, etenkin Käkisalmen ja ympäristössä. Hän siirtyi v. 1928 vakinaisesti asumaan Käkisalmen kaupunkiin.

Aino Maria Lehmusvuori o.s. Tukka, syntyi 30. 10. 1893 Sakkolan

nettua sakkolaista Koppasten sukua. Isältään opittuna taitona sai August Sander ikään kuin perintönä pätevän puu- ja kivityötaidon. Hän oli osallisenä monien julkisten rakennusten, kirkkojen, valtion siltarakennusten ym. rakentamisessa. Hän rakensi myös, taiteilija Aarno Karimon piirtämät, Lahjoitusmaa muistomerkit. August Sander tunnettiin huumorintajuisena, rehtinä, myönteisen elämäntutkimuksen omaavana ihmisenä. Vapaa-ajan harastuksena hänellä oli metsätyö ja kalastus. Hän avusti

Räihärannassa, kuoli kotonaan Vesilahdella 8. 9. 1969. Siunattiin sukuhautaun Mäntsälän hautausmaalla 13. 9. 1969.

Juho Kuparinen, syntynyt 25. 7. 1897 Sakkolan Lapinlahdessa, kuoli 1. 9. 1969 Punkalaitumella. Hän oli Sakkolan kunnallisessa elämässä pitkäaikainen luottamushenkilö: Kunnanvaltuustossa 12 vuotta, verolautakunnassa 15 vuotta. Ollen myös Punkalaitumen kunnanvaltuustossa vaalikauden, samoin verolautakunnassa. Lapinlahden Osuuskassan johtokunnassa hän oli vuosina 1927—44. Lempäälän—Viialan Osuuskassan hallintoneuvostossa v. 1944—60. Lapinlahden ns. johtokunnassa hän oli jäsenenä v. 1912 aina kuolemaansa saakka, lähes kuusi vuosikymmentä. Samoin hän toimi Punkalaitumen Karjalaseuran johtokunnassa seuran perustamisesta saakka, yli kaksi vuosikymmentä. Mv. Juho Kuparinen, monen toiminnan mies, yksi parhaimmista asiamiehistämme, on siirtynyt joukostamme ikuisuuteen.

Anna Heikkonen o.s. Joronen, syntynyt 20. 9. 1898 Lempaalassa, kuoli 27. 8. 1969 Vesilahdessa. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Petäjäjärvi.

Albert Laulajainen, syntynyt Sakkolan Kiviniemessä 13. 1. 1900, kuoli 11. 8. 1969. Siunaus toimitettiin Viialan kirkossa 24. 8. 1969.

Anna-Liisa Hynnä o.s. Hynnä, syntynyt 2. 12. 1900 Sakkolassa, kuoli 7. 8. 1969 Tampereella.

myös Suvannon Seutua kirjoituksillaan. August Sanderin mukana poistui paljon arvokasta Sakkolan kulttuuria ja historiaa, jota oli tarkoitus tallettaa. Kohtalon määrätessä toisin, joten jäi jälkeksi aukko, jonka hän olisi ehkä pystynyt vielä täyttämään. Vapaussotaan August Sander osallistui eri rintamilla. Aseveljien muistoseppeleen nauhoissa luki sanat: Nämä sinivalkoiset värit seuraavat sinua aseveli.

Aapro Jääskeläinen

Hilja Hilkka Perilä o.s. Karpunen, syntynyt 13. 9. 1901 Sakkolassa, kuoli 11. 7. 1969 Naantalissa. Kotikylä Sakkolan Röykkylä.

Alma Koppanen o.s. Kaasalainen, syntynyt 20. 7. 1907 Metsäpirtissä, kuoli 21. 7. 1969 Tyrväässä. Entinen kotipaikka Sakkolan Kovero-oja.

Aaro Koironen, syntynyt 1. 7. 1908 Sakkolassa, kuoli 9. 8. 1969 Lempäälässä.

Elma Lankinen o.s. Kuisma, syntynyt 15. 10. 1909 Sakkolassa, kuoli 30. 7. 1969 Lahden Kaupungin sairaalassa. Siunattu Lahden läntisen hautausmaan kappelissa 9. 8. 1969.

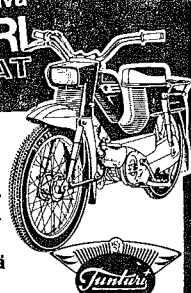
Aleksander Masurov, syntynyt 13. 8. 1919 Sakkolan hovissa, kuoli 3. 4. 1969. Siunattiin Tampereen Kalevankankaan Krematorio-kappelissa 19. 4. 1969. Suremaan jäi puoliso o.s. Pitkänen ja tytär sekä sisar perheineen.

Aili Maria Koppanen o.s. Vuori, syntynyt 1. 7. 1920, kuoli äkkiä 23. 5. 1969 Vammalassa.

Markku Mikko Pekkanen, syntynyt 18. 9. 1944, kuoli 15. 9. 1969. Hänen sukunsa oli Sakkolan Kirkonkylästä. Nykyinen kotipaikka Tampereen Aitolahdi.

**VAATIKAA MOPOLTA
AUTOMATIikkaa**
Valittua kestävä
TUNTURI
AUTOMAT

Saatte vaivattoman ajon edut ja Suomen suurimman 2-pyörätehtaan huipputekniikan! Meiltä

Lempäälän Pyörä

Om. M. Toiva — Puh. 74 286

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

91 VUOTTA täytti 24. 9. 1969 emäntä Helena Hietalahti o.s. Virolainen Vesilahdessa, syntyisin Sakkolan Petäjäjärveltä.

85 VUOTTA täytti 4. 9. 1969 varatuomari Aleksander Koironen Porvoossa, syntyisin Sakkolasta.

80 VUOTTA täytti 28. 8. 1969 emäntä Aanna Huuska o.s. Karpunen Punkalaitumella. Hän on syntynyt Sakkolan Röykkylässä.

80 VUOTTA täytti 30. 9. 1969

Emilia Lopenen o.s. Saksanen Pirkkalassa, syntynyt Sakkolan Riiskan kylässä. Solmittuaan avioliiton Juho Lopenen kanssa hänen kotinsa muuttui Sakkolan Kirkonkylään. Sodassa hänen kaksi paikkaansa kaatui sankarivainajina.

80 VUOTTA täytti 4. 9. 1969 Saloman Kekki Lempäälässä, syntynyt Sakkolassa.

80 VUOTTA täyttää 3. 12. 1969 Matti Käppi Äänekoskella. Kotipaikka Sakkolassa Kiviniemi.

80 VUOTTA täytti 21. 9. 1969 mv Aapro Nalli Punkalaitumen Koskioissa, syntynyt Sakkolan Ojaniemessä, Suvannon kauniilla rannalla. Siirtolasuosien jälkeen, ravattuaan saamansa kylmäntilan viljelykseen, hän on asunut Koskiois-

ten kylässä yhdessä vaimonsa Helenan kanssa, yhteisen elämän taipaleen jatkuttua pitkälti yli viiden vuosikymmenen. Toivomme pitkään työssä uurastaneille jatkuvaa terveyttä ja kirkkaita elämän ehtoopuolen päiviä. J P

75 VUOTTA täytti 2. 8. 1969 rouva Iida Maria Niippa o.s. Sipiläinen Pirkkalassa, syntynyt Sakkolan Viiksanlahdessa. Rouva Niippa on käynyt kansanopiston ja emäntäkoulun, harrastuksena kuorolaulu, ollut mukana ns ja marittatyössä.

75 VUOTTA täytti 24. 8. 1969 emäntä Helena Lopenen o.s. Mäkkä Pirkkalassa, syntynyt Sakkolan Vilakkalassa. Asuu nykyisin poikansa Arvin luona Pirkkalan Äniassa.

70 VUOTTA täytti 20. 7. 1967 Anna Maria Pitkänen o.s. Heik-

konen Pirkkalassa, syntynyt Sakkolan Viiksanlahdessa.

70 VUOTTA täytti 1. 8. Aino Kekkonen Tampereella, syntynyt Sakkolan Tikansaareissa.

70 VUOTTA täytti 4. 8. 1969 Hilda Kurikka o.s. Vulli Punkalaitumella, Koskioissa, syntynyt Sakkolan Röykkylässä.

70 VUOTTA täytti 9. 8. 1969 emäntä Amalia Hartikainen o.s. Mönkäre Hämeenlinnan Parolasassa. Hän on syntynyt Ojaniemen kylässä, kotikylänä avioliiton jälkeen

oli Hovinkylä. Emäntä Hartikainen on avustanut lehteämme kirjoituksilla ja toiminut pirteänä asiamiehenä Hämeenlinnan puolella.

70 VUOTTA täytti 28. 8. Anna Liisa Tuokko o.s. Ukkonen Hyvinkäällä, syntynyt Sakkolassa.

Sunnuntaina 21. 9. täytti 70 VUOTTA maanviljelijä Matti Kuuppo kotonaan Lempäälän Lipossa. Maanviljelijä Kuuppo on syntynyt Sakkolassa. Hän on ottanut osaa kolmeen sotaan, joista kahteen vapaaehtoisena. Sotilasarvoltaan hän on kersantti. Suomen hiihtourheilussa on mv. Kuuppo osaltaan vetänyt varsin pitkän ladun ollen mm. SVUL:n Viipurin piirin mestari kolmellakymmenellä kilometrillä v. 1922. Tämän lisäksi hän on voittanut arvokkaita kiertopalkintoja, kuten aikoinaan Käkisalmen Sanomien lahjoittaman kiertopalkinnon. Ammattinsa ohella tunnetaan mv. Kuuppo innokkaana metsämiehenä ja riista-asiantuntijana.

60 VUOTTA täytti 18. 5. 1969 emäntä Anna Siviä Multanen o.s. Koppanen Laviassa, syntynyt Sakkolan Kovero-ojalla.

60 VUOTTA täytti 28. 8. 1969 mielisairaanhoidaja Hilja Rantanen o.s. Uosukainen Vaasassa. Kotikylässään Kiviniemessä hän osallistui ns-työhön, laulaen mm. "Varpuskuorossa". Vaativan ja uharutuvan elämäntyönsä hän on suorittanut Rauhan, Moisio ja Mustasaaren sairaaloissa, päästen viimeksi mainitusta eläkkeelle. Eläkevuosiaan hän viettää poikansa kanssa Vaasassa ja kuuluu niihin sakkolalaisiin joka vaalii perinteitä. Osallistuu pitkäjä ym. Karjalaisiin juhliin, neulakinnas ja muut käsityöt ovat erikoisharrastuksena. H U

60 VUOTTA täytti 11. 9. 1969 mv Vilho Virkki Tyrvännössä, syntynyt Sakkolan Naisniemessä. Mv Virkille on uskottu Tyrvännössä huomattava määrä luottamustoimia mm. yli 20 vuotta kunnanvaltuus-

tossa ja kymmenen vuotta kunnan hallituksessa. Kuuluen myös Valkeakosken sairaalan ja ammattikoulun liittovaltuustoihin.

60 VUOTTA täytti 7. 10. 1969 Toivo Koiranen Lempäälän Kuljussa. Hän on ollut monesti mukana nuorisoseuran esittämässä näytelmässä, ns työ, urheilu, ampumahiihto ja maanpuolustus tehtävät olivat hänen harrastuksenaan koti-Karjalassa. Kuorolaulajana hän on ollut mukana myös täällä Hämeessä. Entisenä innokkaana voimistelijana hän on ryhdikkäästi kestänyt elämän kolkut. Rehille järjestömieheksi toivotamme leppoisaa elämän talvalla. AJ

60 VUOTTA täytti 7. 10. 1969 mv Yrjö Nuora Punkalaitumella, syntynyt Sakkolan Petäjärvellä. Omisti maatilan Vesilahden Narvassa kunnes muutama vuosi sitten osti tilan Punkalaitumelta.

60 VUOTTA täyttää rouva Helli Hirvonen ent. Naskali o.s. Karjalainen Viitasaarella. Hän oli ennen talvisotaa, vieläpä jatkosodan aikakin toimessa Sakkolan Osuuskunnan eri myymälöissä. Keski-Suomeen siirryttyään hän oli samanlaisissa toimissa Raatalammilla.

60 VUOTTA täyttää 6. 11. 1969 mv Toivo Nuora Lempäälässä. Syntynyt Sakkolan Petäjärvän Nuoramäellä, joskin muutti ennen talvisotaa rakennuttamaansa taloon Syväoan maisemiin. Hän on ollut myös ammattimaisena autonkuljettajana sekä Sakkolassa että Vesilahdella. Hän on sotaveteraani, ollen talvisodassa 1 Er patt. mukana.

60 VUOTTA täyttää 21. 11. 1969 Albert Naskali Helsingissä. Hän on syntynyt Arkuntanhuan Lopenmäellä Sakkolassa. Hänen nuoruutensa harrastuksena oli aktiiviurheilu yleisurheilun puolella, edelleenkin hän on innokas penkki-urheilija, kuuluen kakkien Helsingin suurempien kilpailuihin "valiokalustoon" katsojana. Myös raviurheiluun hän on mieltynyt, käyden katsomas-

sa myös raveja. Talvisodassa "Ape" oli Er P 6 kk komppanian mukana, kulkien Keljan ja Taipaleen raskaan tien. Jatkosodan hyökkäysvaiheen hän oli kenr. Pajarin divisioonassa, myöhemmin Helsingin vartiopataljoonassa. Jatkosodan jälkeen hän asui Padasjoen Arrakoskella. Viimeset kymmenisen vuotta on "kotikylänä" ollut Helsinki.

50 VUOTTA täytti 8. 7. 1969 sotilasmestari Olavi Havia Riihimäellä. Hänen kotipaikkansa ennen talvisotaa ja jatkosodan aikana oli Kiviniemi. Sot.mest. Havialle on uskottu puhelinyhteyksien järjestely monissa huomattavissa suurissa tilaisuuksissa jopa olympialaisissa. Erikoisharrastuksena hänellä on ammunta, ollen suurmestari pienoiskiväärillä.

50 VUOTTA täytti 3. 8. 1969 rouva Lahja Hagman o.s. Hyyrynen Lempäälän Hollossa. Hän osallistui maanpuolustustehtäviin jatkosodassa, on toiminut Kiviniemen ns, Lempäälän Karjalaisissa sekä sen nais-toimikunnan pj. Lahja Hagman on säilyttänyt karjalaisuutensa ja on aina valmis täyttämään häneltä pyydetty tehtävät ja velvollisuudet. Onnittelemme. H U

50 VUOTTA täytti 15. 9. 1969 Eino Suokas Hallassa, syntynyt Sakkolan Petäjärvellä. Asunut pitemmän ajan nykyisellä kotipaikallaan Kotkan Hallassa.

50 VUOTTA täytti 23. 9. 1969 dipl. kaup. Lauri Ilmari Kuisma Tampereen Koivistonkylässä, syntynyt Sakkolan Lurpassa. Suoritettuaan kauppakoulun hän perusti v. 1950 oman kauppaliiikkeen, joka on vuosien mittaan laajentunut ja vaihto lisääntynyt ollen nykyisin liikkeen palveluksessa 10 henkeä. Dipl.kauppias Kuisma kuuluu Tampereen Viinikan seurakunnan kirkkoneuvostoon ja diakoniatuomikuntaan.

50 VUOTTA täytti 26. 9. 1969 emäntä Terttu Kurikka os. Virkki Vesilahden Laukon Harviassa, syntynyt Sakkolan Petäjärvellä.

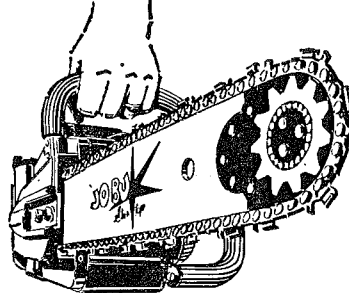
Osallistui jo kotikylässään Petäjärvellä ns. ja marittatyöhön. Vesilahdella hän on aktiivisesti ollut mukana Vesilahden Karjalaisten toiminnassa sekä kuuluu Petäjärvän Marttayhdistyksen johtokuntaan.

50 VUOTTA täytti 28. 10. 1969 mv. Arvo Nuora Vesilahden Narvassa, syntynyt Sakkolan Petäjärvän Aseman puolella. Ikäluokkansa mukana hän joutui kantamaan asepukea yhtäjaksoisesti yli viisi vuotta, koko ajan rintamajoukoissa. Hän on asunut Vesilahdella vuodesta 1944 ja monet on ne Vesilahden Karjalaisten tilaisuudet jotka on saatu pitää Arvo Nuoran vieraanvaraisessa kodissa.

60 VUOTTA täytti 5. 8. mv Toivo Salmela Ruoveden Väärinmajassa.

50 VUOTTA täyttää 30. 10. 1969 rouva Lempi Paakkio os. Uosukainen Imatralla. Kiviniemen sn. ja

Valitse JOBU

siihen on selvät syyt

- Jobu on valmiiksi käytössä kokeiltu moottorisaha.
- Kaksoisimujärjestelmän ansiosta 20% enemmän kiihtyvyyttä ja tehoa.
- Moottorin käynti poikkeuksellisen tärinätön.
- Startop-terälevy lisää leikkutehoa ja käyttöikää.
- Matala ja yhtenäinen muotoilu helpottaa karsintaa.
- Edullinen hinta - vain 895,-. Joustavat maksuehdot.

Tuotanto

Uusia ylioppilaita

Aikaisemmin ilmoitettujen lisäksi on tietoomme tulleet seuraavat tämän vuoden ylioppilaat:

Tampereen Yhteiskoulusta Pertti Vulli, vanhemmat Sylvi ja Jussi Vulli Sakkolan Röykkälästä.

maanpuolustukseen hkn on osallistunut. Koti, perhe ja ompelutyö ovat kuuluneet elämäntehtävään. Onnittelemme.

H U

Niemelän Valokopiolaitos

Puh. 24 522
Hämeenlinna

Oriveden Yhteiskoulusta Erkki Tapio Vanhanen, vanhemmat Aino ja Eino Vanhanen Sakkolan Röykkälästä.

Savonlinnan Yhteiskoulusta Mirja Loviisa Repo, sä, työnjohtaja Heikki Repo Sakkolan Kaarnaajolta.

Kalajoen Yhteiskoulusta Heikki Lahtinen, äiti Aura Lahtinen os. Koiranen Sakkolan Kiviniemestä.

Fil. maisteriksi promovoitiin Helsingissä Riitta Lahtinen, äiti Aura Lahtinen os. Koiranen Sakkolan Kiviniemestä.

Liikkeemme Lempäälän keskustassa palvelee Teitä ammattitaidolla ja ensiluokkaisilla tavaramerkeillä

eri osastoilla:

- ☐ SÄHKÖ- JA VESIJOHOTARVIKKEET
- ☐ URHEILUTARVIKKEET
- ☐ TELEVISIO- JA RADIO-OSASTO
- ☐ KAIKKI KODINKONEET
- ☐ MAALAU- JA RAKENNUSTARVIKKEET

kairimo
KODIN TAVARATALO

Lempäälä,
puh. vaihde 74 163

Valvottu punnitus ja luokittelu takaavat teille teuraistanne parhaan ruhohinnan

Aarni Lainiala, Ikaalinen, puh. 6238	Eino Venkkoniemi, Orivesi, puh. 2185
Aaro Lainiala, Hämeenkyrö, puh. 15 190	Unto Ylä-Mononen, Orivesi, puh. 2130
Erikki Kujala, Mouhijärvi, puh. 8874	Arvi Smolander, Huutijärvi, puh. 71 477
Kauno Majamäki, Lavajärvi, puh. 82 170	Tauno Ryyänen, Sahalahti, puh. 73 168
Veikko Heinisuo, Rahola, puh. 40 477	Pertti Koskinen, Toijala, puh. 21 581
Alpo Seppälä, Vaskivesi, puh. 56 941	Raimo Saarnio, Lempäälä, puh. 76 876
Mauno Kinnunen, Virrat, puh. 5285	Harry Kujanpää, Tottijärvi, puh. 77 819
Viljo Nieminen, Ruovesi, puh. 2335	Heikki Nikkilä, Tottijärvi, puh. 14 052
Ilkka Lähteinen, Väärinmaja, puh. 6719	Aulis Jussila, Eräjärvi, puh. 6178

syö syö veljeni syö
Burger
Burger-makkaraa syö

HÖT

MAASEUTUVÄKI

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Lempäälän-Viialan Osuuskassa

VESILAHDEN OSUUSKASSA

*joustavaa
pankkipalvelua*

SUVANNON- SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseutulehti, ilmestyy 1969 6 kertaa vuodessa.

Tilaushinta 6 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm vakinaisista ilmoituksista alennus.

Toimituksen ja konttorin osoite Narva Vakkala. Puhelin 931 / 77 843.

Postisiirtotili 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuskassa Narva.

Vastaava toimittaja Viljo Purontaa.

Toimituskunta Yrjö Raaska, Viktor Ryyppö, Helmi Uosukainen, Matti Riikonen ja Uno Pulakka.

Tampereen Seudun OSUUSKASSA

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

Nyt sähkölämmitysasennukset sopivasti

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIIJA

Vesilahti
Puh. 78 541

Valkeakoski
Puh. 41 810

Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvoa - palvelee

LEMPÄÄLÄN PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

☎ TAMPERE 74 330

☐ SUORITTAI KAIKKIA RAKENNUSALAN PELTITOITA ☐